

Familiens
hus

Utgave 03
Oktober 2020

LEDER

**Helhetlig plan
for oppvekst**

Hilde Schjerven
Side 03

FAGFORNYELSE

Ann Kristin Johansen
Side 08

**VÆR BINDEMIDDEL,
IKKE LØSEMIDDEL**

Line Melvold
Side 15

Nyhetsbrev

**FÆRDER
KOMMUNE**
– med vind i seilene

Innhold

05

Betydningen av fysisk aktivitet for barn og unge

Skrevet av Karianne Fossli
Side 05

06

Frivilligsentralen er ikke bare for eldre

Skrevet av Hege Rui
Side 06-07

08

Fagfornyelsen - et ledd i felles innsats for inkludering og mestring

Skrevet av Ann Kristin Johansen
Side 08-09

10

Nærværsteamet: intensjon og status. Betydningen av tidlig innsats

Skrevet av Synne Vintervold Asmyhr
Side 10-11

12

Skolehelsesykepleien i Færder. Først i landet som får KAT kompetanse

Skrevet av Marit Handeland
Side 12

13

Vær bindemiddel, ikke løsemiddel

Skrevet av Line Melvold
Side 13

14

Det er vi voksne som har ansvaret for en god relasjon, ikke barnet

Skrevet av Lavdim Alihajdaraj
Side 14-15

16

Utdanning av TIBIR rådgivere

Skrevet av Runar Haugan
Side 16-17

20

Politikerhjørnet: Ungdataresultater 2020

Skrevet av Anette Malme
Side 20-21

Hva er Familiens hus?

Familiens hus er et lavterskel tilbud til barn, unge og familier. Fagpersonell fra ulike tjenester jobber i tverrfaglige og fleksible team som legger til rette for helhetlige tiltakskjeder basert på brukernes behov. Ved å ta kontakt med Familiens hus skal brukere oppleve å bli møtt ved første henvendelse. Vi skal sikre at ingen må lete seg frem i det kommunale systemet.

Vi innfører en samarbeidsmodell som gjelder for alle som jobber med barn og unge i Færder kommune; BTI modellen (bedre tverrfaglig innsats). Denne modellen innebærer tydeligere ansvarsfordeling, bedre involvering av barn/unge og foresatte, bedre evalueringsrutiner, tidligere innsats m.m.

I tillegg ønsker vi å utvikle ulike tilbud i Familiens hus etter ønsker fra barn, unge og foresatte. Det være seg ulike kurs, arrangementer eller andre lavterskel tilbud. Har du kommentarer eller ideer til Familiens hus er vi glade for å få dette.

Kontakt-info!

E-POST

familienshus@faerder.kommune.no

TELEFON

Tlf.: 408 01 230

Forebyggende tjenester barn/unge

RING VIA TJENESTEAPPARAT

Barnehagen, skolen, helsestasjonen, PPT etc.

FOR SAMARBEIDSPARTNERE

Hilde Forsmo tlf: 473 92 596

Hilde
Schjerven
Virksomhetsdirektør
for oppvekst

Leder

Helhetlig plan for oppvekst

Vi er i gang! Prosjektgruppene er satt, og arbeidet er startet. I arbeidet med helhetlig plan for oppvekst i Færder kommune, skal det store laget rundt barn og unge mobiliseres.

«It takes a village to raise a child»

Barn og unge selv, foreldre, alle ansatte i alle virksomheter, politikere, viktige støttespillere og andre virksomhetsområder skal involveres i arbeidet. 5 bredt sammensatte prosjektgrupper og ei referansegruppe vil få et særlig ansvar. Planen forventes ferdig til politisk behandling innen utgangen av 2021. Fram mot den datoen kan mange vente seg 3-4 medvirkningsoppdrag.

Hva virker?

Helhetlig plan for oppvekst skal bidra til å sikre at alle barn og unge får de aller beste muligheter for å nå sine potensial innenfor rammen av fellesskapet. Skal vi lykkes med å nå

denne målsettingen, er det viktig at planen baseres på et godt og bredt kunnskapsgrunnlag. Fasilitator Elin Skuggedal er allerede i gang med å hente barn og unges stemme. Hovedutvalg for oppvekst skal komme med innspill til medvirkningsprosess, høst 2020. På Facebooksiden «*Oppvekst Færder – med vind i seilene*» deles allerede nyttige forskningsartikler og andre aktuelle innspill. Prosjektgruppene er i i gang med å samle kunnskapsgrunnlag. Har du kunnskap om forskning eller forslag til brukerinnspill, ta kontakt med redaksjonen:

Hilde.Forsmo@faerder.kommune.no
Ann.Kristin.Johansen@faerder.kommune.no

Beste hilsen,
Hilde Schjerven

REDAKSJONEN

BESTÅR AV:

*Kristin Varpe
Marit Handeland
Hilde N. Forsmo*

Elin og Arnes humorstripe

Deltakerne i *Helhetlig plan* for oppvekst strømmet til salget da Hilde Schjerven utfordret alle til å «ta på barnebriller».

Kontaktinformasjon finner du på nettsiden eller intranett!

Betydningen av fysisk aktivitet for barn og unge

Vi, fysio- og ergoterapeutene i forebyggende helsetjenester, vil at alle barn og unge i Færder får mulighet til å få de viktige effektene fysisk aktivitet gir. Da må de være i variert fysisk aktivitet minst 60 minutter hver dag, der de får opp pulsen og blir litt svette på ryggen. Kommunen har et ansvar for nettopp dette, jfr Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029.

All aktivitet er bra!

Forskning viser at barn er mer aktive ute ift inne (ikke overraskende), og det gjelder spesielt jentene. Vær derfor mye ute, hver dag. Bruk erfaringer fra korona, hvis de var gode. Det finnes ikke dårlig vær, ta på klær :) Mye fin lek, kreativitet og læring skjer i frilek. Samtidig trenger barn, noen mer enn andre, kvalitet på aktiviteten; ved at voksne har kunnskap og tilrettelegger for bevegelsesglede og mestring. Det er flere nye utdanningstilbud om dette, for både barnehager og skoler. Fagfornyelsen i skolen åpner muligheter for mer fysisk aktiv læring. Det er spennende at lærere i Færder allerede har begynt med dette. Barn lærer bedre gjennom bevegelse. I kroppsøvningsfaget skal elevene blant annet lære om sammenhenger mellom kropp, bevegelse og helse, noe de garantert får bruk for videre i livet. Vi tør å påstå at kroppsøving er det viktigste faget, og at faget derfor ikke må nedprioriteres. Alle kan delta, selv om eleven har glemt sko eller tøy. Skolen må ta tak i vegring i faget tidlig, og vi må bort fra fritak i faget.

Det finnes mye forskning som viser at fysisk aktivitet er nødvendig for barn og unge, samtidig trenger vi mer. Fysisk aktivitet påvirker hjernen; vi får bedre konsentrasjon, hukommelse og lærings- evne. Forskning fra NHI viser at kun to ekstra timer fysisk aktivitet i uken på 9. trinn hadde positive effekter på læring (resultatet på nasjonale prøver i regning og lesing) og læringsmiljø, og på elevens aktivitetsnivå, utholdenhet og fysisk helse. Det var guttene som hadde best effekt på læring. Fysisk aktivitet påvirker både fysisk og psykisk helse. Gjennom aktivitet utvikles motoriske ferdigheter, og gode motoriske ferdigheter har betydning for et barns selvfølelse, deltakelse og utvikling av sosial kompetanse. Fysisk aktivitet gir økt trivsel, uro dempes og vi sover bedre. Og sist men ikke minst; fysisk aktivitet kan gi mestringsopplevelser og glede.

La oss sammen, på tvers av tjenester, se muligheter for å gi barn og unge mer fysisk aktivitet i hverdagen! La dem få oppleve mye bevegelsesglede, som er grunnlaget for en fysisk aktiv livsstil.

Frivilligsentralen er ikke bare for eldre!

Visste du at vi har to frivilligsentraler i Færder, og at frivilligsentralene har tilbud for barnefamilier hver uke? Dessuten driver frivilligsentralen på Teie SWAP der man kan bytte klær til barn og voksne. Og en siste ting; visste du at frivilligsentralene låner ut lokaler gratis til lag/foreninger og kommunale tjenester?

De fleste har hørt ordet frivilligsentral men ikke alle vet hva det er, eller hva som befinner seg innenfor dørene. Logoen er for de fleste gjenkjennelig med sin signalgrønne farge, men det er litt med Frivilligsentralen som med REMA 1000 - det kan se likt ut på utsiden, mens på innsiden er ulikt utforming og innhold. Det er nemlig slik at de ulike frivilligsentralene er tilpasset de lokale forholdene i kommunen de ligger i. I Færder har vi to sentraler. En på Teie og en i 3. etg. på kommunehuset på Tjøme. Vi jobber ut fra en tanke om at våre sentraler skal være for alle aldersgruppe og romme

aktiviteter, møteplasser og frivillige oppdrag som kan passe ulike mennesker og aldre.

Vi har tre fokusområder:

- Formidle oppdrag mellom privatpersoner og frivillige
- Legge til rette for aktiviteter og møteplasser på sentralene ved hjelp av frivillige
- Låne ut våre lokaler til lag og foreninger som har behov for møtelokaler eller et sted å gjennomføre sin aktivitet

FÆRDER FRIVILLIG SENTRAL

Denne høsten har vi satt i gang et prosjekt for å skape nye møteplasser på sentralene. *Babykafé*, *familiemiddag* og *fredagstaco* er tre møteplasser som er spesielt tilpasset barselgrupper og barnefamilier. På Babykaféen kan barselgrupper og andre som er hjemme med små barn komme til tilrettelagte omgivelser og få servert billig lunsj. Dette er et godt alternativ til å være hjemme hos hverandre, da vi vet at det ikke er alle som har mulighet til å tilby barselgruppen sin det. Familiemiddagen er gratis og målet er å skape en møteplass der familier kan bygge nettverk og trefes over et godt og sunt måltid i hverdagen. Fredagstaco er et resultat av «Mitt Færder» og arrangeres i samarbeid med organisasjonen «Færder for alle». Annenhver fredag samles familier på sentralen på Teie for mat og nettverksbygging. Felles for alle tilbudene for familier på Teie er at man har tilgang til SWAP når man deltar. I SWAP kan man levere og hente tøy til voksne og barn helt gratis.

Vi startet også opp «Yoga for alle» i september. Timene er gratis og ble fulltegnet i løpet av kort tid. Nå starter vi opp tilbudet på Teie

og håper at det blir like godt mottatt der!

Vi ønsker at frivilligsentralene skal være et sted der lokalbefolkningene kan få bidra frivillig, bygge nettverk og realisere drømmer om lage en møteplass eller aktivitet for andre. Derfor er det viktig for oss at vi blir kjent som et sted der terskelen er lav for å få mulighet til å komme med en idé og takhøyden er stor for nye prosjekter. Ser du et initiativ eller et behov, så vil vi veldig gjerne høre om det for å se om vi kan bidra til at ideen blir til virkelighet eller behovet blir dekket. Ta kontakt med Lissbeth, Magnus, Helena eller Guro om du er nysgjerrig på hva Færder Frivilligsentral kan bidra med for deg og det du jobber med eller om du har en god ide. Vi samarbeider gjerne!

Ta kontakt med oss. Fra venstre på bildet:

Guro.vaaje.haugen@faerder.kommune.no

Magnus.andre.halvorsen@faerder.kommune.no

Helena.bisgaard@faerder.kommune.no

Lissbeth.sundby@faerder.kommune.no

Fagfornyelsen

Et ledd i felles innsats for inkludering og mestring

Overordnet mål i all satsning i kommunen er å sikre at alle barn og unge får de aller beste muligheter for å nå sine potensial innenfor rammen av fellesskapet.

Visjon: inkludering og mestring - alle lærer

” **Alle barn i Færder kommune inkluderes, mestrer og lærer på gode, utviklingsstøttende opplæringsarenaer!**

Utviklingsretning

Færder kommune har høye ambisjoner på egne og på barn og unges vegne.

Uttrykket «It take a village to raise a child», stortingsmelding nr. 6 «Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO», samt bakgrunn for oppvekstprofilene understøtter denne tenkningen. I perioden 2020-2022 utarbeides HELHETLIG PLAN FOR OPPVEKST. Medskappingsprosesser hvor medarbeidere i alle tjenester, fritid, foresatte, barn og unge er betydelig involvert.

De siste 3 årene har kommunens skoler arbeidet med følgende områder for kvalitetsforbedringer:

MÅL: SE FAKTISKE ENDRINGER PÅ ET GITT TIDSPUNKT

Strategisk ledelse vektlegges for å samle kraft til å nå overordnet mål gjennom delprosesser som blant annet det å realisere verdier og intensjoner i fagfornyelsen (LK 2020).

I den tverrfaglige innsatsen har vi over flere år jobbet med å innarbeide BTI-modellen. Skolene har ressurspersoner (blant annet lærerspesialister) innenfor sentrale utvalgte områder, både innen-

for fag-, digitalisering og det sosialpedagogiske. Ressurspersonene er avgjørende for at skolene skal lykkes.

Distribuerte ledelse og lærende fellesskap er viktige systemforutsetninger som fremmer den helhetlige og positive utviklingen i skolene.

Kompetanseutvikling og tilrettelegging for digitalisering er et sentralt satsningsområde og en forutsetning for å realisere fagfornyelsen. Vi er særlig fornøyd med at alle lærerne i kommunen de siste 3 årene har gjennomført systematisk utprøving av fagfornyelsen. På alle nivåer er det øvd, delt, prøvd igjen, på nytt og på nytt, internt og mellom skolene. Skolene var godt rustet da LK 2020 trådte i kraft dette skoleåret, eksempelvis på sentrale områder som å forså:

- Kompetansebegrepet
- Dybdelæring
- Profesjonsutvikling med stort innslag av

systematisk erfaringsutveksling som en del av personalets dobbelkretslæring/læringsssløyfe.

- Elevaktive metoder
- Tverrfaglighet eller flerfaglighet innenfor en periode for å skape sammenheng i og mellom fag.
- Tverrfaglige tema

Fagfornyelsen må med andre ord sees i sammenheng med alt annet vi gjør i oppvekstsektoren da de overordnede verdiene og målsetningene innenfor de ulike satsningsområdene henger nøye sammen. Det kommer blant annet til uttrykk gjennom dette utklippet fra overordnet del i fagfornyelsen:

” ***Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre livane sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet.***

Nærværsteamet: intensjon og status **betydningen av tidlig innsats**

I Færder kommune er det for mange barn og unge som strever med å komme til sine opplæringsarenaer. I vår kommune er vi mange som har jobbet mye med å hjelpe de som har fått det veldig vanskelig, noe som krever mye tid og ressurser av oss. Samtidig er det også sånn at for familiene dette gjelder kan hjelpen oppleves som tilfeldig, med manglende systematikk og svært personavhengig. Vi har foreldre som har beskrevet samarbeidet med kommunen som «...å møte et stort garnnøste, fullt av tugger».

For de som strever mest får dette store konsekvenser, både for det barnet det gjelder men også for hele familien og systemet rundt. Sosial isolasjon, foreldre som ikke kan gå på jobben sin, konflikter, bekymring, frustrasjon og fortvilelse. Når vi ser tilbake kan vi se at disse utfordringene ofte har startet tidlig! Det har i de aller fleste tilfeller vært en lang periode med utfordringer før fraværet begynner å synes. Bekymringsfullt fravær er alltid et symptom på noe som er vanskelig i livet til det barnet eller den ungdommen det gjelder. Selv om vi på ingen måte skal slutte å hjelpe de som strever mest, har vi tatt innover oss at vi MÅ komme tidligere på banen i disse sakene. Derfor etablerte vi i Færder kommune et Nærværsteam som startet opp i mai - 2020. Nærværsteamets målsetting er først og fremst å forhindre utvikling av bekymringsfullt fravær gjennom tidlig innsats.

Erfaringene vi har gjort oss til nå er at tidlig innsats definitivt virker best! Vi har i skrevne stund hatt 13 saker innom oss. Sakene vi har fått inn til nå har dels vært saker som har hatt et tverrfaglig team fra før og det har vært jobbet etter BTI modellen, og dels saker der utfordringene er mer nyoppståtte. Vi ser at det er betydelig enklere å hjelpe til å snu en negativ utvikling for en elev i 3 klasse med begynnende vegring – men som fortsatt klarer å komme på skolen, enn det er der vi kommer inn i en sak med en 9 klassing som har vært hjemme siden høstferien i 8 klasse og utfordringene er mer sementert. I alle disse sakene er betydningen av å kartlegge godt og få barnet eller ungdommen det gjelder i tale og ikke minst i en kontroll over egen situasjon helt avgjørende.

Nærværsteamet bidrar til dette, men vi er veldig opptatt av at vi ikke skal ta over en sak, men heller støtte og gå ved siden av. *Det er viktig å få på*

plass systemer rundt disse barna som varer og vi er opptatt av «istandsetting» av systemet rundt barnet. Vi har eksempelvis støttet flere kontaktlærere som allerede har en god relasjon til eleven til å få til kartleggingssamtaler med eleven sin. Noen ganger har vi vært med i disse samtalene, eller vi har gitt veiledning i forkant.

Vi ser også at det er behov for å jobbe med implementering av Veileder for Nærvær og fravær og verktøyene og tiltakene som hører til. Det er av stor betydning at veilederen blir brukt. Flere skolefolk vi har vært i kontakt med forteller at de opplever dette som nyttige og hjelpsomt. Det ligger også en ressurs i KS læring i forhold til hvordan en kan bruke veilederen og verktøyene.

Av de 13 sakene som har kommet innom Nærværsteamet har fire saker hatt et tverrfaglig team fra før, resten er saker med mer «nyoppstått»

problematikk. Tre saker har blitt videre henvist da en har sett at innsatsen til Nærværsteamet ikke er tilstrekkelig, to er under arbeid, mens øvrige saker har vi sammen med barnet/ungdommen selv, skole og foresatte klart å snu slik at barnet/ungdommen mestrer å være på sin opplæringsarena. Dette betyr at tidlig innsats faktisk nytter og virker!!

Vi er 8 fagpersoner som jobber i dette teamet, vi har avsatt fast tid hver onsdag fra kl. 13:30-15:30, og vi har god kapasitet. Ta kontakt før utfordringene vokser seg store, vi kan aktiveres i løpet av få dager. Det krever ingen henvisning, kun en telefon til merkantilt ansatt i PPT på tlf 40 92 05 80, som tar imot alle henvendelser til oss!

Synne Vintervold Asmyhr
Fagleder i PPT og leder av Nærværsteamet.

Skolehelsesykepleien i Færder

Først i landet som får kognitiv adferdsterapi- kompetanse

Ti helsesykepleiere som er ansatt i skolehelsetjenesten skal få kompetanse i kognitiv atferdsterapi (KAT) neste året.

Forekomsten av psykiske plager og lidelser blant barn og unge er økende. Vanskene viser seg gjerne som atferdsvansker hos småbarn, utvikler seg som angst i barneårene og til depresjon i ungdomsalder. Depresjon og psykiske vansker er hovedårsaken til frafall i videregående skole. Det er viktig å komme tidlig på banen for å støtte og gi hjelp når det er små vansker. Symptomene hos barn er ofte sammensatte og ligner ikke på psykisk sykdom ved første øyekast. Vi ser magesmerter, sinne og engstelse. Bak dette kan det ligge eget strev eller ulike miljømessige årsaker.

Hva er KAT?

Kognitiv adferdsterapi har fokus på å lære om hvordan tanker og følelser henger sammen, hvordan de påvirker oss og hva vi kan gjøre med plag-

somme følelser og tanker. Fokuset terapeuten har i møte med de minste barna er å hjelpe med å kjenne igjen følelsen, lære hva den heter og hva den gjør/forteller oss- og finne handlingsrom når de blir for sterke.

Eldre barn og ungdom vil i tillegg lære om selvsnakk og finne ut hva vi sier til oss selv. Målet er å bli sin egen gode hjelper når det blir vanskelige tanker og følelser.

Den nye utdanningen er et resultat av et samarbeid mellom Norsk forening for kognitiv terapi og Landsgruppen for helsesykepleiere (LaH), og vil gjennomføres som en pilot på Borge hotell på Husøy. Virksomhetsleder Grethe Cederkvist er prosjektleder. Kortreist utdanning liker vi!

Vær bindemiddel, ikke løsemiddel*

Vi er inne i en slags ny tidsregning – livet vårt før og etter koronavirus-pandemien. Alt som har vært av rutiner og levemåter, enten det er hjemme eller ute, har blitt gjenstand for en evaluering ingen av oss kunne forutse. Dette gjelder i høyeste grad for barna også.

Etter sommeren skulle det dannes nye avdelinger, eller kohorter som vi kaller det nå. Hver eneste vår tas valg på vegne av barn – og som oftest lykkes vi å sikre at vennskapsbånd og relasjoner føres videre etter bytte av avdeling, men av og til gjøres det også feil vurderinger. Slik som med denne gutten, som ble 3 år i høst.

Etter oppstart virker han trist. Han finner ikke plassen sin i gruppen, og selv om han prøver på ulike kreative løsninger for å bli med i flokken, også sammen med lekekloke ansatte, finner han ikke plassen sin eller en venn. Pedagogisk leder og spesialpedagog snakker mye sammen i denne perioden, og kontakter foreldre for en prat om guttens trivsel. Foreldrene har den samme opplevelsen. Uken før hadde han sittet i stua uten å skru på lyset. Han sa: «Jeg vil ikke i barnehagen. Jeg vil ikke leke med noen der!»

I samarbeid med foreldre, spesialpedagog, pedagogisk leder og styrer vurderer vi å bytte avdeling for gutten. De to neste ukene følger spesialpedagog barnet hele dagen han er i barnehagen. Vi avtaler klokkeslett for levering til kl. 08:30 og henting kl. 15:30. Spesialpedagog blir trygghetspersonen til barnet i denne overgangen.

Allerede den første dagen er det store endringer.

Han finner venner! Han begynner å leke. Smilet og latteren er tilbake, og vi er hele tiden i kontinuerlig dialog med gutten og foreldrene.

Etter tre dager har styrer en samtale med gutten og mamma på parkeringsplassen, og styrer spør: «Hvordan har du det i barnehagen nå?» «Jeg elsker barnehagen min og å leke!» Mamma og styrer ser på hverandre, og uten å si noe forstår begge to at endringen har vært til barnets beste. Spesialpedagogen har vært bindeleddet til en bedre hverdag for gutten.

Det er helt avgjørende for oss at vi har en fleksibilitet for spesialpedagog på huset, slik at vi tidlig kan fange opp og jobbe intenst inn i situasjoner som krever evne til gjennomføringskraft. Den gjensidige dialogen med foreldre og fagpersonene trykker avgjørelser som vi faktisk tar på bakgrunn av barnets egen stemme. Det handler i stor grad om å lytte slik at barn ønsker å fortelle, og prate slik at barn forstår. Slik kan vi sammen skape en hverdag der nye vennskapsrelasjoner dannes.

Et barns muligheter for god psykisk helse blir aldri bedre enn samarbeidet vi har med både barnets foreldre, våre kollegaer og hjelpeinstansene.

Line Melvold - styrer, Barnas Have * Fugelli, P. (2015).

Det er vi voksne som har ansvaret for en god relasjon, **ikke barnet**

Barnehagen er den arenaen hvor barn oppholder seg mest utenom hjemmet. Det at mine ansatte vet noe om hvordan de kan arbeide for å fremme inkludering og psykisk helse og vår måte å møte barna på vil i stor grad påvirke hvordan barna utvikler seg. Hvem er det som egentlig må endre seg, barnet eller de voksne? Vi må sette mer fokus på hva vi selv bringer med oss inn i relasjonen, og hvordan dette påvirker våre møter med barna.

Lære om oss selv

Barnehageansatte sitter inne med en enorm kompetanse og deres daglige samhandlinger med barna er av stor betydning. Vi må snakke om betydningen av hvordan Fatima (5) blir møtt i garderoben når hun blir levert og ikke vil at pappa skal dra. Vi må snakke om hva som egentlig skjer med oss når Pål (4) løper ut fra samling. Hva skjer med oss voksne når barn utfordrer oss, og hvorfor er det slik at enkelte voksne evner å se barns behov bedre enn andre? Dette må løftes frem, vi må undre oss sammen, lære av hverandre og ikke minst lære mer om oss selv i møte med barna. Vi vil alltid være en del av det vi ser og opplever.

Tilstedeværelse viktig

Som leder er jeg opptatt av å synliggjøre det fantastiske arbeidet som blir gjort av mine ansatte. Daglig skjer det viktige møter mellom mennesker. De voksnes bevisstgjøring i disse samhandlingene er av stor betydning. Væremåten, språket og kroppsspråket til de voksne er med på å sette føringer i måten barn blir møtt. Jeg tror vi mennesker lærer mest når vi blir tatt på fersken i å gjøre noe bra. Ved å løfte frem de små, magiske hverdagsøyeblikkene og tydeliggjøre overfor personalet hvor viktig akkurat de ordene, det blikket eller det fanget var for «Fatima» (5), vil jeg gjøre det enklere for mine ansatte å se barnet innenfra og seg selv utenfra. Personalet kan utforske hvor-

dan barnet har det på innsiden. Vi må undre oss over barns opplevelser og indre følelsestilstander, noe som krever tilstedeværende voksne.

Vend blikket mot oss selv

Det har vært en tendens å tenke at barn som strever ikke mestrer. Men hvem er det som egentlig ikke mestrer, barnet eller de voksne? Vi må minne oss selv på at det er barnehagen og de voksne rundt barnet som kanskje ikke mestrer. Hva bringer vi med oss inn i relasjonen? De voksne bærer alltid ansvaret for relasjonen, aldri barnet. Dette fordrer at barnehagepersonalet ikke bare fokuserer på barnet, men også på det som skjer her og nå, og hva som kan være med å

oppretholde utfordringene i kommunikasjonen mellom barn og personalet. Personalet i barnehagen må spørre seg på hvilke måter de er med å påvirke fastlåste situasjoner med barna. Ved at mine ansatte vender blikket mot seg selv kan de bli oppmerksomme på egne uttrykk og kommunikasjon. På den måten kan personalet videreutvikle relasjonen til Fatima, Pål og alle andre barn i barnehagen.

Lavdim Alihajdaraj
Styrer, Vestskogen barnehage

Utdanning av nye **TIBIR-rådgivere**

Tidlig innsats for barn i risiko (TIBIR) er forebyggende arbeid, som betyr å unngå at barn og foreldre kommer inn i fastlåste samhandlingsmønstre. Av den grunn trengte Færder kommune flere rådgivere for å jobbe i selektert område.

Kurset har bestått av 9 kursdager.

Innholdet i kursrekken har vært:

- Teori og forskning
- Skape god arbeids allianse med foreldrene
- Gode og effektive beskjeder
- Systematisk bruk av ros, annerkjennelse og oppmuntring
- Grensesetting
- Problemløsning
- Tilsyn og oppfølging

Rollespill er brukt som pedagogisk verktøy under hele kurset. Dette for å øve på det de skal gjøre sammen med familiene i timen og deretter hva foreldrene skal gjøre hjemme med sine barn

TIBIR rådgiverne skal etter endt opplæring ha 2 familier hver og gå i veiledningsgruppe en gang i mnd i 6 mnd. Etter endt opplæring, og når kandidatene har hatt 2 opplæringsfamilier, er de godkjente rådgivere. For å opprettholde rådgiver

funksjonen må rådgiveren ha 1-2 familier i året.

Hva skjer videre?

Rådgiverne er akkurat ferdig med kursrekken, og har hatt sin aller første veiledning. Fokuset på veiledningene er å veilede rådgiverne på problemstillinger de støter på i sitt arbeid med familiene. Opprettholde og videreutvikle den kompetanse de har fått både i kurs og praksis.

Kursholdere:

Linda Renate Andersen-Sæther
Marianne Bjåstad Øvervall

TIBIR-koordinator:

Runar Haugan

TIBIR-rådgivere:

Gunn Helene Matre Berg - RMU
Trude Gro Andresen - Barnevern
Virginia Andresen - RMU

Joachim Gosby - RMU
 Cecilie Jakobsen - RMU
 Kenneth Ebbesvik - RMU
 Ann- Magritt Undrum - RMU
 Nanette Sondresen Imset - Helsestasjonen
 Oline Skjåk - PPT
 Linn Abigel Øygard - Føyenland skole

Målgruppen for TIBIR

Målgruppen for TIBIR er foreldre med barn mellom 3-12 år. Foreldreveiledningen varer fra 4-6 ganger, og gjennomføres som individuell oppfølging. Tilbudet gis til familier med barn i alderen 3 til 12 år som viser tegn til begynnende atferdsproblemer. Foreldrerådgivningen tar sikte på å hjelpe familien på et så tidlig tidspunkt som mulig. Gjennom rådgivningssamtaler og veiledning kan foreldre få hjelp til å forebygge begynnende atferdsproblemer og bidra til en positiv utvikling hos barnet.

Visste
du at?

Våre familierådscoordinatorer har vært med i en podcast?

Serien **familierådspodden** blir produsert av Svanhild Vik, nasjonal koordinator familieråd i Bufdir og Jan Kristian Sæbø, regional koordinator familieråd i Region Sør i Bufetat. Våre to familierådscoordinatorer, Heidi Norborg og Antonette F. Næss var med i episoden «Trygt blikk».

Nye episoder slippes hver 14. dag. Følg med på Spotify eller noen av de andre strømmetjenestene.

Et annerledes juletre

Gaveønskefrist:

13. november

Vi minner om at fristen for å melde inn julegaveønsker på vegne av familier er 13. november. I år har Røde Kors overtatt selve organiseringen av tiltaket, og derfor må fristen overholdes så de rekker å utlevere alle gaver før jul :)

Har du spørsmål?

Ta kontakt med en av oss:

Hilde Nordberg Forsmo: hilde.nordberg.forsmo@faerder.kommune.no - tlf. 473 92 596

Guri Banggren Sando: guri.banggren.sando@faerder.kommune.no - tlf. 970 26 540

Ungdata- resultater 2020

for ungdomstrinnet

Årets ungdataundersøkelse må sees i lys av den spesielle situasjonen vi har hatt i år, koronapandemien har påvirket gjennomføringen, og dermed har vi mye lavere svarprosent enn normalt som følge av at noe av den planlagte aktiviteten ble avbrutt.

Totalt er svarprosenten på 63% fordelt på 3 av 4 ungdomsskoler. Det ble også for første gang gjennomført en ungdataundersøkelse for junior i år, her var svarprosenten enda lavere av de samme årsakene, dermed omtales ikke junior resultatene her. Men fortvil ikke, neste år vil Færder kommune gjennomføre ny ungdataundersøkelse, både for junior og for ungdomstrinnet, slik at vi kommer i rytme med de andre kommunene i Vestfold og Telemark i 2021. Vi ser dermed frem til ny ungdataundersøkelse neste år. Til tross for lav svarprosent ønsker vi likevel å presentere noen av trendene vi ser etter de 620 elevene på ungdomstrinnet har svart på ungdataundersøkelsen.

Positiv trend for ungdom i Færder sammenliknet med resten av landet: Generelt er ungdom i Færder mer fornøyd med lokalmiljøet og kollektivtilbudet sammenliknet med resten av landet. Videre er ungdom i Færder mer fornøyd med helsa, færre ungdom opplever mobbing og en større andel av ungdom i Færder er med i organiserte fritidsaktiviteter enn gjennomsnittet i landet.

Negativ trend for ungdom i Færder sammenliknet med resten av landet:

Ungdom i Færder bruker mer tid per dag på skjerm, sosiale medier og elektroniske spill, drikker mer alkohol, har større tilgang på narkotiske stoffer og ruser seg mer enn landsgjennomsnittet. I Færder har også ungdommene større bekymringer for å bli arbeidsledige.

Når det gjelder livskvalitet er ungdom i Færder

stort sett tilfredse med livet sitt, og hele 89% av ungdommene rapporterer at de er tilfredse, mens 10 % rapporterer at de ikke er tilfredse med livet. 9 av 10 unge i Norge har en venn de kan snakke med om alt mulig, sånn er det også i Færder. Det betyr at 10 % av unge i Færder ikke opplever å ha en fortrolig venn. De aller fleste ungdom i Færder opplever at de har noen å være med i friminuttene, og 93 % av ungdom i Færder har noen å være med på fritiden. Det store flertallet av dagens unge er fornøyd med foreldrene sine, også i Færder hvor 74% rapporterer at de er svært fornøyd, og 12 % rapportere at de er litt fornøyd med foreldrene sine.

Når det gjelder skoletrivsel oppleves skolen som et godt sted å være for de aller fleste, men ikke for alle. Tidstrenden i Færder er stabil. Det er likevel variasjon mellom skoler, kjønn og trinn på skolene i Færder. Ungdom i Færder er litt mer fornøyd med skolen de går på enn gjennomsnittet i landet. Det er verdt å merke seg at 77% av elevene i Færder kjeder seg på skolen, og at 22 % gruer seg til å gå på skolen. Prosentandelen på de som bruker minst en time hver dag på lekser og annet skolearbeid utenom skole er nedadgående, hvor tidstrenden har gått ned fra 43 % i 2013 til 30 % i 2020.

Ungdom i Færder har en noe høyere prosent andel som tror de vil ta en høyere utdanning, samtidig har også Færder en høyere prosent andel som tror de vil bli arbeidsledige sammenliknet med landsgjennomsnittet.

Skjermbaserte aktiviteter opptar stadig mer av unges fritid. Her bruker guttene i Færder mer tid på digitale spill og jentene bruker mer tid på sosiale medier. Hele 70% av ungdommene i Færder bruker mer enn 3 timer på skjermbruk hver dag, noe som ligger langt over landsgjennomsnittet på 61%.

Færre ungdom i Færder opplever press og psykiske plager enn gjennomsnittet for ungdom i Norge, likevel har 12 % av ungdommene i Færder opplevd så mye stress siste uka at de har hatt problemer med å takle det. Videre ser vi en økning i Færder på prosentandel som bruker reseptfrie smertestillende ukentlig eller daglig, hvor det eksempelvis i 10. trinn gjelder 29 % av jentene og 12 % av guttene. Ungdom i Færder trener mer og er mer fornøyd med helsa enn landsgjennomsnittet. I Færder trener hele 86% minst en gang i uka og 76% av ungdommene er fornøyd med helsa si. De fleste ungdom i Færder er med i en eller annen form for organisert fritidsaktivitet, likevel er det ungdom i Færder som aldri har vært med i en organisasjon, klubb eller lag, hvor tallene på dette er 12 %.

Ungdom i Færder ligger på landsgjennomsnittet i røyking og snus. I Færder drikker ungdom mer alkohol enn gjennomsnittet i Norge. Ungdom i Færder har større tilgang på hasj/marihuana enn gjennomsnittet i landet. Trenden i Færder på bruk av alkohol er nedadgående og trenden i Færder på bruk av hasj/marihuana og tilgangen på hasj/marihuana er stigende. I 2020 rapporterer 19% av ungdommene at de har blitt tilbudt hasj/marihuana siste året og 5 % rapporterer at de har brukt hasj/marihuana siste året. Videre rapporterer 23 % av ungdom i 10. trinn at de har venner som ruser seg på Cannabis, og ca. 13 % av ungdom i Færder har venner som ruser seg en gang i uka eller mer.

Guttene i Færder ligger noe høyere enn jentene på regelbrudd. I Færder er tidstrenden stabil, og ligger på omtrent den samme prosentandel som i 2013 og 2017, og ligger samtidig på landsgjennomsnittet. Færre ungdom i Færder opplever å bli mobbet, og tidstrenden er nedadgående, i 2013 rapporterte 8% at de opplevet å bli mobbet, i 2017 7%, og nå i 2020 er det 4 % som rapporterer at de blir mobbet. 4 % er likevel 4 % for mye. 14 % av jentene og 2 % av guttene har opplevd uønsket beføling. 12 % rapporterer at noen har spredt negative seksuelle rykter om deg, og 19 % at noen har kalt deg for hore, homo eller andre ord med seksuelt innhold. 28 % av ungdommene i Færder har opplevet at en ungdom har slått deg, sparket deg hardt eller liknende en eller flere ganger. Av ungdommene i Færder er det 4 % som har opplevet at en voksen i familien har slått det med vilje, og 3 % har sett/hørt at en voksen i familien ble slått, sparket, ristet hardt eller lugget av en annen voksen i familien.

I årets ungdataundersøkelse rapporterer 20 % av ungdommene i Færder at de har vært med på beefing og avtalte slåsskamper. Videre har 11 % filmet en slåsskamp og 36 % av ungdom i Færder har en venn som har filmet en slåsskamp.

Anette Malme
SLT-koordinator i Færder kommune

Familiens hus

409 14 474

473 92 596

familienshus@faerder.kommune.no

SEND GJERNE INN FORSLAG TIL REDAKSJONEN

Marit.handeland@faerder.kommune.no

Kristin.varpe@faerder.kommune.no

Hilde.nordberg.forsmo@faerder.kommune.no

Telefon: 33 39 00 00
postmottak@faerder.kommune.no
www.faerder.kommune.no

Kommune nr.: 3811 | Org.nr 817 263 992

**FÆRDER
KOMMUNE**
– med vind i seilene